

Hybride docent: met één been in de maatschappij

Een app-ontwikkelaar die ook lesgeeft in informatica, een medisch specialist als parttime biologieleeraar en een historicus die twee dagen in de week geschiedenis geeft. Dat zijn hybride docenten. Ze inspireren, geven het onderwijs een *boost* en dragen ook nog eens bij aan het verminderen van het lerarentekort.

Promovendus Andrew Niemeijer is zo'n hybride docent. In 2008 ontwikkelde hij een geïntensifieerd taal- en cultuurprogramma, *Fast Lane English*, dat de Engelse taalvaardigheid van leerlingen vergroot. Het maakte hem VO-docent van het Jaar én hij kon zijn parttime baan als docent aan de openbare scholengemeenschap West-Friesland in Hoorn combineren met promotieonderzoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam. 'Een ideale combinatie', vindt hij zelf. Zijn promotieonderzoek gaat over het raakvlak tussen taal, burgerschap en politiek engagement. In de vwo-methode *Fast Lane English* snijdt hij dezelfde thema's aan. Door zijn promotieonderzoek heeft Niemeijer veel meer ingangen dan hij eerst had. 'Als ik alleen les

TEKST: **SANNE VAN DER MOST**

zou geven, zou ik bij dezelfde kennis blijven', zo denkt hij. 'Het werken aan mijn promotieonderzoek is een manier om mij bij te scholen.' Daar schieten niet alleen de leerlingen wat mee op. Niemeijer ziet zijn hybride docentschap ook als verrijking voor zijn eigen ontwikkeling. 'Ik haal de maatschappij de les in en vice versa.'

Leuk en leerzaam

Als het te combineren is met het eigen werk, wil één op de vijf hoogopgeleide Nederlanders wel voor de klas staan, zo blijkt uit arbeidsmarktonderzoek van het expertisecentrum Hybride Docent, een initiatief van Marius Bilkes en Kees van der Velden, zelf ook voormalig hybride docenten. Veel getalenteerde en gemotiveerde mensen willen hun kennis delen

'Ik haal de maatschappij de les in en vice versa'

met de jongere generatie, zo weten ze bij het expertisecentrum. Dat biedt voor het onderwijs een enorm potentieel aan leraren. Docenten die al 'hybride werken', doen dit vooral vanwege de afwisseling en voor hun eigen ontwikkeling. Daarnaast blijkt het hybride docentschap ook goed voor je loopbaan te zijn. Het schept meer mogelijkheden en het vergoot je capaciteiten. Geld als drijfveer speelt een wat minder grote rol. Mensen doen het dus vooral omdat ze het leuk en leerzaam vinden.

Enorm potentieel

Daarnaast kan de hybride docent natuurlijk een mooie bijdrage leveren aan het verminderen van het lerarentekort. Bilkes: 'Voor de onderwijssector biedt dit veel kansen. Niet alleen voor het behouden van leraren maar ook voor het aantrekken van nieuwe, in de praktijk gewortelde docenten. Hybride docenten doen wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. En leerlingen krijgen les van docenten die lesstof aan eigen praktijkervaringen verbinden. Dat maakt ze enthousiast over de lessen. Ook voor bedrijven loont het om medewerkers te laten lesgeven. Op school ontwikkelen werknemers leiderschap en doen zij waardevolle kennis op over de interesses en behoeftes van jongeren: hun toekomstige klanten en werknemers.'

Drempels

Omarm hem dus, die hybride docent, zou je zeggen. Toch zijn er nog wat drempels, waardoor het potentieel aan hybride docenten nog onvoldoende wordt benut. Onbekendheid met de mogelijkheden van

↑ Andrew Niemeijer, hybride docent op OSG West-Friesland.
← Kees van der Velden en Marius Bilkes: 'Hybride docenten zijn een verrijking'

hybride lesgeven en praktische uitdagingen staan in de weg. Hoe zit het met hun onderwijsbevoegdheden? En wat gebeurt er bij arbeidsrechtelijke kwesties, zoals uitbetaling bij ziekte? Het onderzoek van expertisecentrum Hybride Docent laat zien dat een andere kijk op het werken als leraar veel kansen biedt. Het omarmen van hybride docenten zal niet alleen leiden tot meer en tevredener leraren, zo denken Bilkes en Van der Velden. Het zet het vak van leraar ook weer midden in de maatschappij. De hybride docent is daarmee dus van groot belang voor de toekomst van het onderwijs.

Verrijking voor iedereen

Docent en promovendus Niemeijer is in elk geval erg enthousiast en raadt het hybride docentschap zeker aan. Niet als verplichting uiteraard, want dan werkt het niet. Het moet wel vanuit het individu zelf komen, zo vindt hij. Het hybride werken ziet hij in dat kader als verrijking voor scholen en universiteiten én voor mensen uit het veld. Voor iedereen dus eigenlijk. 'Onderwijs is goed te combineren met je werk', vindt Niemeijer. 'En zo kan een schoolvak met één voet in de maatschappij staan. Precies wat we nodig hebben voor scholen en voor de toekomst. Eigenlijk is dát wat we bedoelen met de 21st century skills.' ◀

Hybride docent in de strijd tegen het lerarentekort

Voor dit jaar wordt er in heel Nederland tekort verwacht van ruim 600 leraren. In 2018 zal dat tekort oplopen tot ruim 800, vooral in de vakken Duits, Frans, natuurkunde, scheikunde en wiskunde. Dat blijkt uit cijfers van CenERdata. De hybride docent kan helpen dit tekort terug te dringen. Het expertisecentrum Hybride Docent zet zich in voor een andere kijk op leraren en is een initiatief van voormalig hybride docenten Marius Bilkes en Kees van der Velden, in samenwerking met PBT (Platform Bèta Techniek). Het wordt ondersteund door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Meer weten? Kijk op www.hybridedocent.nl.